

Filosofie „pro každého“ a „akribie“

Zatímco ve vědách se obvykle o „popularizacích“ mluví jako o čemsi druhotném až okrajovém, ve filosofii je tzv. „popularizace“ velmi vážným problémem. Nejaktuálnější problémy ve vědě se vždycky řeší na nejvyšší úrovni badatelské, a to znamená, že neodborníci nejen do toho nemají co mluvit, ale podstata problému jim vlastně nutně uniká. Naproti tomu právě ty nejzávažnější a nejaktuálnější filosofické problémy musí být formulovány tak, aby to dokázalo oslovit naprostou většinu inteligentních, běžně vzdělaných lidí, aniž by bylo nutno je předem zasvěcovat do zákoutí jednotlivých filosofických „laboratoří“. A dokonce je možno to dovést ještě o něco dál: právě ty nejdůležitější a nejnaléhavější problémy je třeba formulovat tak, aby to dávalo smysl pokud možno různým, odlišně zaměřeným filosofům a filosofickým školám. Ve filosofii totiž platí (nebo by aspoň mělo platit), že problém, které nelze formulovat leč prostředky jediné filosofie resp. filosofické školy, eo ipso nemají leč vnitřní váhu právě pro tuto filosofii nebo filosofickou školu. Určitým způsobem „zjednodušená“ formulace tedy nemá sloužit jen nějaké popularizaci, určené „méně“ vzdělaným, ale také jako jakási forma dohovoru a domluvy mezi filosofy odlišného zaměření a pracujícími odlišnými myšlenkovým prostředky (a užívajícími ovšem i odlišné terminologie).

(Písek, 070820-1.)